
Hørings svar: Ny organisering af affaldsforbrændingssektoren og konkurrenceudsættelse af forbrændings-eget affald

CONCITO takker for invitationen til at kommentere på lovforslaget.

Sammenfatning:

- CONCITO vurderer, at det er både muligt og afgørende for klimainsatsen at nå målet om en klimaneutral affaldssektor i 2030 - både med eller uden konkurrenceudsættelse af affaldet.
- En klimaneutral affaldssektor vil kræve CO₂-fangst på knap 70% af den nuværende kapacitet til affaldsforbrændingsanlæg, svarende til de 10 største anlæg, med efterfølgende permanent lagring af CO₂en i undergrunden.
- Nærværende forslag til konkurrenceudsættelse kan dog skabe betydelig usikkerhed om fremtiden for affaldsforbrændingsanlæg, og derved bremse investeringer, der er nødvendige for at sikre en klimaneutral affaldssektor i 2030, hvor særligt CO₂-fangst på forbrændingsanlæg bliver afgørende.
- Derfor er det afgørende, at der sideløbende med en eventuel konkurrenceudsættelse også vedtages incitament, der sikrer investeringer i CO₂-fangst
- CONCITO vurderer, at der kan skabes tilstrækkelig sikkerhed for fremtidige investeringer, hvis målsætningen om 30% kapacitetsreduktion skrives ud af lovforslaget, og at forligspartierne i stedet aftaler at indføre virkemidler, der sikrer målet om en klimaneutral affaldssektor i 2030, jf. "Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi".
- CONCITO vurderer, at en hurtig implementering af Grøn Skattereform kombineret med [et fast tilskud til fangst af biogen CO₂ på niveau med CO₂-afgiften](#), bør være tilstrækkelige virkemidler til at sikre en klimaneutral affaldssektor.

Klimaeffekt at lovforslaget

CONCITO anser det for nødvendigt at øge genanvendelse, mindske produktionen af affald og reducere CO₂-udledningen fra affaldsforbrænding i Danmark. Dette skal sikre et vigtigt bidrag til at Danmark når de nationale klimamål og bidrager til en mere cirkulær økonomi.

Der fremkommer i midlertidig ikke dokumentation for at nærværende forslag sikrer øget genanvendelse, mindre affaldsproduktion eller reduktion af CO₂-udledning fra affaldsforbrænding.

Der er med forslaget ikke skabt incitament til at indfri målet om en klimaneutral affaldssektor jf. "Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi".

Konkurrenceudsættelse må derfor antages at ske af andre hensyn, som kan være legitime, men det har ikke noget med klimahensyn at gøre.

CONCITO vurderer, at en klimaneutral affaldsforbrænding i 2030 er muligt og kan være afgørende for at Danmark når klimamålet på 70% reduktion af drivhusgasser i 2030 ift. 1990.

Nødvendige tiltag for at sikre klimaneutral affaldssektor

CONCITO vurderer, konkurrenceudsættelsen af affald kan godt være foreneligt med, at der sikres en klimaneutral affaldssektor i 2030, men det kræver mindst tre yderligere tiltag implementeres sideløbende med konkurrenceudsættelsen af affald

1. Hurtigt implementering af Grøn Skattereform

- Der er lagt op til at beskatte affaldsvarme med 750 kr./ton oven på EU's kvotepris i 2030
- Dette resulterer i en [effektiv CO₂-afgift på 1375 kr. ton/ CO₂på affaldsforbrænding i 2030](#) med den nuværende fremskrivning af EU's kvotepris.
- Dette bør sikre tilstrækkeligt incitament til udsortering af plast og CCS på restaffaldet.

2. Indfør en "negativ afgift" på niveau med CO₂-afgiften

- Den danske CO₂-afgift og EU's kvotemarked dækker kun fossil CO₂. Størstedelen af CO₂-udledning fra affald er dog biogen. Der skal derfor også indføres incitament til at undgå udledning af biogen CO₂.
- Dette kan sikre ved at indføre en "negativ afgift", som svarer til et tilskud per ton biogent CO₂ fanget og lagret permanent.
- Den negative afgift bør udbetales som [et tilskud efter et først-til-mølle princip](#), med et loft, der defineres ud fra, hvor meget negative udledninger skal bidrage til opfyldelse af klimamål.

3. Erstat målet om reduktion af forbrændingskapacitet med 30% med mål om klimaneutralitet i 2030

- Forligspartierne bag "Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi" bør lave en ny aftale, der fjerner målet om en reduktion af forbrændingskapacitet med 30% i 2030, og i stedet aftale at indføre virkemidler, der sikrer opfyldelse af målet om en klimaneutral affaldssektor i 2030, som også er et [mål i klimaplanen for affald](#)
- Kapaciteten til affaldsforbrænding vil formentlig blive reduceret i takt med at affaldsmængderne falder i Danmark og udlandet, samtidig med at der indføres klimakrav, der de facto vil kræve at forbrændingsanlæg investere i CO₂-fangst.
- Hvis konkurrenceudsættelsen gennemføres, samtidig med at forligspartierne holder fast i et mål om 30% kapacitetsreduktion for affaldsforbrænding, er det svært at se at forbrændingsanlæg kan træffe beslutninger i investeringer i CO₂-fangst anlæg før, at der er klarhed om, hvilke anlæg der skal lukke. Dette vil medføre, at det enten bliver meget dyrt at optage lån til klimainvesteringer, eller at anlæg ikke investerer før der opnås sikkerhed for hvilke anlæg der lukker. Dette medfører, at en klimaneutral affaldssektor med stor sandsynlighed ikke vil være mulig i 2030.
- Fra et klimaperspektiv er det afgørende, hvor meget CO₂ der udledes fra forbrændingsanlæg, ikke hvor stor kapaciteten er. Der kan tilmed være en global klimagevinst ved import af affald, i det omfang at det importerede affald eller var blevet deponeret på losseplads eller behandlet på anden vis med dårligere miljø- og klimaprofil.
- Det bemærkes, at der sagtens kan ske løbende kapacitetsreduktion i Danmark i takt med at affaldsmængderne reduceres, både i Danmark og udlandet, men om det bliver 10% eller 30% i 2030 er mindre vigtigt fra et klimaperspektiv, såfremt der etableres CO₂-fangst.

Yderligere tiltag: Undersøg om krav om tilknyttet virksomhed kan ophæves

Det stilles i dag krav om, at hvis affaldsforbrændingsanlæg vil investere i CO₂-fangst, skal de etablere en CO₂-fangstvirkosomhed i et særskilt kommercielt selskab.

Det bør undersøges om dette krav med fordel kan ophæves, så CO₂-fangst kan drives som en del af hovedvirksomheden. Dette bør kunne reducere administrative byrder og give lavere låneomkostninger og dermed lavere pris på CO₂-fangst. Således kan der skabes mere sikkerhed for at målet om en klimaneutral affaldssektor indfries, og til en lavere omkostning for samfundet. Samtidig bør det kunne

sikre, at sparede omkostninger til CO₂-afgifert og CO₂-kvoter i EU's kvotehandelsystem, som affaldsforbrændingsanlæg i Danmark er omfattet af, kan indgå i finansieringen af CCS.